

LA XOCOLATA MÉS DOLÇA - BLOC 2

Educació primària - Primer cicle (1er, 2on)

1. Introducció

Els recursos i activitats que es presenten a continuació van dirigits a l'alumnat d'educació primària de segon cicle, d'edats compreses entre els 6 i els 7 anys.

Amb aquests materials, es pretén que els infants aprenguin les primeres nocions sobre el comerç just, a través del procés d'elaboració d'una xocolata justa.

Aquesta presa de contacte es farà prenent com a element principal la història d'una nina la família de la qual es dedica a les plantacions de cacau a Tanzània.

Objectius generals

- **Repassar o aprendre** les característiques principals del comerç just
- **Entendre** la problemàtica de la elaboració de xocolata no justa
- **Conèixer** la importància de consumir de forma sostenible, local, justa.
- **Conèixer** el procés d'elaboració de la xocolata

A més, es pretén contribuir a l'assoliment d'una sèrie d'objectius i continguts presents als Annexos del Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. A continuació es presenten per matèries ([Ciències Socials](#), [Valors socials i cívics](#),) els diferents elements del currículum que encaixen amb la proposta.

CIÈNCIES SOCIALS

Bloc 2 (El món que ens envolta)

- La intervenció humana en el medi.
- El desenvolupament sostenible.
- Els problemes de la contaminació.
- El canvi climàtic: causes i conseqüències.
- Consum responsable

VALORS SOCIALS I CÍVICS

Bloc 1 (La identitat i la dignitat de la persona)

- El respecte i la dignitat de la persona.
- La relació i la solidaritat entre companys.
- El treball en equip i el treball cooperatiu.
- La resolució de conflictes. a formació de valors i actituds: el respecte, la solidaritat, l'ètica...
- La presa de decisions responsables

Bloc 2 (Comprensió i respecte a les relacions)

- L'empatia amb l'entorn.
- El llenguatge positiu en el debat.
- La cooperació.
- Les diferències entre persones.
- La perspectiva social i l'empatia.
- Els prejudicis socials.
- Els prejudicis socials del nostre entorn.

Bloc 3 (La convivència i els valors socials)

- La relació entre iguals. a solidaritat.
- La cooperació. L'empatia. L'altruisme.
- Coneixement i comprensió dels drets i deures que tenim tots els ciutadans en la vida cívica.
- Les garanties individuals.
- La dignitat, la llibertat, l'autoestima .
- Els drets humans universals.
- La declaració de la igualtat de drets i la igualtat de sexes.
- Els drets universals dels infants . La protecció dels infants.
- Els comportaments responsables en l'ús dels béns de la natura.
- Conseqüències dels usos irresponsables.
- La intervenció humana en el medi.
- La nostra contribució a la conservació del medi ambient.
- La capacitat crítica per argumentar el rebuig a les activitats humanes contaminants.

2. Taula resum activitats bloc

ABANS DEL TALLER (equip docent)		25 min
Activitat 1. (fitxa 1) Haki, la papallona màgica. Carta Haki		15
Activitat 2. (fitxa 2). Na Usawa i na Duna		10
DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)		45 min
Activitat 1. Presentació i repàs conte Haki		10
Activitat 2. (fitxa 3 i 4) D'on ve la xocolata? Llocs cacauers		10
Activitat 3. (fitxa 5). De cacau a xocolata, un llarg viatge		15
Activitat 4. (fitxa 6 i 7). Ajudem a na Usawa		10
DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)		min
Activitat 1. (fitxa 8). Pintem amb xocolata		15
Activitat 2. (fitxa 9). Na Haki a tot color		10

Taula 1. Resum de la proposta i temporització aproximada.

3. Descripció activitats

ABANS DE LA VISITA (equip docent)

Temporització total: 5 minuts

ACTIVITAT 1. Fitxa 1: Haki la Papallona màgica + Carta Haki	
CONCEPTES CLAU: cacau, xocolata, Àfrica, Tanzània, cacauer	
DESCRIPCIÓ GENERAL: Visualització del vídeo del conte "Haki, la papallona màgica" per introduir el taller.	
GRUP MÀXIM: grup classe	TEMPORITZACIÓ: 15 minuts
OBJECTIUS: <ul style="list-style-type: none">- Introduir als nins i nines la temàtica del taller	

- Començar a conèixer els conceptes principals

MATERIAL NECESSARI:

- Vídeo: Haki, la papallona màgica (<https://www.youtube.com/watch?v=fJImGdkYV74>)
- Quadernets alumnes

METODOLOGIA:

El mestre o la mestra introduirà als nins i nines que en els pròxims dies duran a terme una activitat sobre el cacau, i com aquest es converteix en xocolata. Per fer-ho dirà a l'alumnat que li ha arribat un vídeo i uns quadernets per començar a treballar el tema.

Els nins i nines obriran el quadernet i veuran la primera pàgina on apareix na Haki. Entre totes i tots, llegiran la nota que els hi haurà deixat la papallona: necessita la seva col·laboració per ajudar a una amiga seva de Tanzània! Com és això? Que passa? Ho descobriran amb el vídeo del conte de na Haki.

Se'ls hi dirà que hauran d'estar molt atents al conte ja que el dia del taller també se farà feina sobre aquest.

ACTIVITAT 2 Fitxa 2: Na Usawa i na Duna

CONCEPTES CLAU: cacau, xocolata, Àfrica, Tanzània, cacauer, mapa Peters

DESCRIPCIÓ GENERAL: Primera part de treball sobre el conte per aprendre sobre l'elaboració de la xocolata, a partir de la fitxa 2.

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- -Aprendre a situar Àfrica i Mallorca
- Conèixer els mapes de Peters

MATERIAL NECESSARI:

- Quadernet alumnes

METODOLOGIA:

El mestre o la mestra guiarà la segona activitat del quadernet, amb la que els nins i nines hauran de situar el lloc on viuen les dues protagonistes del conte. Els llocs se situaran al mapa de Peters, que se difereix dels mapes convencionals en que les proporcions entre països són més realistes.

Perquè els nins i nines puguin relacionar el nom dels països amb el mapa, es pot jugar amb els colors d'aquest. També retallar i aferrar els diferents continents, com si fos un trencaclosques.

Per altra banda, se'ls hi dirà que com que ja coneixen l'idioma de na Duna, és important que a partir d'ara, si han d'ajudar a na Usawa, coneguin algunes paraules amb el seu idioma, el suahili. Per fer-ho hauran de completar els buits de les paraules de la fitxa.

DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)

Temporització total: 45 minuts

ACTIVITAT 1. Introducció i presentació

CONCEPTES CLAU: cacau, xocolata, Àfrica, Tanzània, cacauer,

DESCRIPCIÓ GENERAL: Presentació i introducció del que es farà al taller. Repàs del que ja han après del món de la xocolata

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer el que es farà durant el taller
- Repassar conceptes apresos

MATERIAL NECESSARI:

- sense material necessari concret

METODOLOGIA:

L'educador o educadora de Shikamoo es presentarà i el que es farà durant el taller, que serà la continuació de les activitats ja començades amb l'equip docent.

A continuació, entre tot el grup, es repassarà el que han fet i el que ja saben sobre na Usawa, na Duna, na Haki i el món de la xocolata.

Aquesta part es pot fer demanant persones voluntàries, a mà alçada.

ACTIVITAT 2: (fitxa 3 i 4) D'on ve la xocolata? Llocs cacauers

CONCEPTES CLAU: cacauer, cacau, xocolata, clima tropical

DESCRIPCIÓ GENERAL: Activitat que es farà a través de les fitxes 3 i 4 del quadernet

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Aprendre sobre el cacauer
- Conèixer que necessita el cacauer per créixer
- Conèixer els països cacauers i aprendre a situar-los al mapa

MATERIAL NECESSARI:

- Quadernet
- Diapositives de suport
- Mapa de Peters

METODOLOGIA:

En aquesta activitat els nins i nines hauran de treballar amb les fitxes 3 i 4 del quadernet de l'alumne. Les activitats seran guiades per l'educador o educadora.

Depenent de com es vegi el nivell de l'alumnat, les preguntes es podran resoldre de forma individual i després comentar-les en gups, o bé fer totes les preguntes amb el grup complet.

A mesura que es vagin resolent les qüestions, la persona dinamitzadora anirà ampliant la informació, recolzada per una presentació d'imatges de suport.

ACTIVITAT 3. Fitxa 5. De cacau a xocolata, un llarg viatge

CONCEPTES CLAU: cacau, cacauer, xocolata, mantega de cacau, cooperativa, recol·lecció

DESCRIPCIÓ GENERAL: Resolució de la fitxa 6 del quadernet

GRUP MÀXIM: individual o per parelles

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer el procés de producció del cacau
- Aprendre els conceptes relacionats amb el procés

MATERIAL NECESSARI:

- quadernet
- tisores i cola d'aferrar si escau

METODOLOGIA:

En aquesta activitat els nins i nines aprendran sobre quin és el viatge que fa el cacau des de que creix al caucauer fins que arriba a casa nostra en forma de tauleta.

Per fer-ho , podran o bé ordenar posant números a les il·lustracions de cada una de les etapes, o bé retallar cada dibuix i en una fitxa a part aferrar-los en funció de l'ordre dels aconteixements.

Se deixaran uns minuts a l'alumnat perquè faci l'activitat i després amb l'ajuda de l'educador o educadora es comentarà i s'afegirà la informació necessària per cada una de les parts del procés.

Se'ls hi podran fer preguntes a l'hora que es fa l'explicació: Creis que es una feina dura? Creis que vosaltres podrieu fer-la? etc.

ACTIVITAT 4. (fitxa 6 i 7) Ajudam a na Usawa

CONCEPTES CLAU: comerç just, cacau, xocolata justa,

DESCRIPCIÓ GENERAL: Completar la fitxa 6 del quadernet

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer el comerç just
- Entendre la importància del comerç just

MATERIAL NECESSARI:

- quadernet
- diapositives de suport
- tauleta de xocolata de comerç just i de comerç convencional

METODOLOGIA:

En aquesta activitat hauran de completar la fitxa número 6. A mesura que es vagin fent les tasques, l'educador o educadora explicarà la importància de comprar a establiments de comerç just, i de com això pot fer que na Usawa, tal com vàrem veure al conte, pugui tenir un pastís d'aniversari, i no només això! Una escola on anar a aprendre amb els seus amics i amigues!

Se parlarà de les tendes de comerç just que hi ha a Mallorca i de com es pot col·laborar amb aquestes. També se'ls hi podran fer preguntes com ara si ja coneixien aquests establiments, o si ara ho contaràn a casa i aniran a comprar-hi coses per ajudar a nines i nins com ha Usawa, de la manera que va fer na Duna

DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 25 minuts

ACTIVITAT 1. (fitxa 8). Pintam amb xocolata

CONCEPTES CLAU: Els conceptes apresos durant el taller

DESCRIPCIÓ GENERAL: Activitat dinàmica a partir de la que els nins i nines aprendran com és un cacauer

GRUP MÀXIM: individual o per parelles

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Repassar els continguts apresos
- Repassar com és un cacauer, una vaina de cacau

MATERIAL NECESSARI:

- xocolata fosa
- quadernet

METODOLOGIA:

A partir de xocolata fosa, els nins i nines pintaran amb els dits un cacauer, l'arbre que fa el cacau! A mesura que ho pintin, el mestre o la mestra anirà repassant com és l'arbre del cacau, on creix, que necessita per créixer, etc. tal com varen aprendre al taller.

ACTIVITAT 2. (fitxa 9). Na Haki a tot color

CONCEPTES CLAU: Els conceptes apresos durant el taller

DESCRIPCIÓ GENERAL: Activitat dinàmica a partir de la que els nins i nines podran colorejar una de les protagonistes del taller, na Haki

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Repassar els continguts apresos

MATERIAL NECESSARI:

- material de dibuix
- quadernet

METODOLOGIA:

Els nins i nines podran colorejar, de la forma que més els hi agradi a na Haki, una de les protagonistes del taller. Quan tots els dibuixos estiguin colorejats, es podran penjar a l'aula formant un mural.